Manglende lovhjemmel og teoretiske skøn vedr. tillæg 5 til spildevandsplanen

Jørn Rasmussen <kontakt@fairspildevand.dk> 20. oktober 2026 kl. 11.10
Send svar til: kontakt@fairspildevand.dk
Til: Henrik Høegh-Andersen <by-hha@guldborgsund.dk>, byasj@guldborgsund.dk, "Ole B. Sørensen - A" <obso@guldborgsund.dk>, René Christensen <rc@guldborgsund.dk>, byss@guldborgsund.dk, Simon Hansen - A <siha@guldborgsund.dk>
Cc: Christian Refstrup <cre@guldborgsund.dk>, henni@guldborgsund.dk, Kim Møller Pedersen <kmp@folketidende.dk>, "Mogens Thomsen (Formand i Fair Spildevand)" <formand@fairspildevand.dk>

Manglende lovhjemmel, brud på officialprincippet og teoretiske skøn jf. Folketingets MOF Spm. 1172 og Vandområdeplanerne (april 2026)

Byrådet i Guldborgsund Kommune har godkendt tillæg nr. 5 til spildevandsplanen, hvilket baner vejen for byrdefulde rensekrav over for 1.275 ejendomme i det åbne land. Forvaltningen har forsikret byrådet om, at kommunen ikke behøver at dokumentere forureningen på den enkelte ejendoms niveau, men blot kan henvise generelt til teoretiske modeller (Renseklasseoplande, som i øvrigt kun er vejledende). Det er i strid med spildevandsbekendtgørelsens § 38, stk. 1, nr. 2 *Ejendommens udledning skal bidrage til forurening af det omhandlede nedstrøms liggende vandområde.*

Fair Spildevand må på det kraftigste advare Byrådet mod at handle på dette ulovlige og mærkværdige grundlag. Vi kan her dokumentere, at statens modeller bygger på rent gætteri, som strider direkte mod forvaltningsretten.

Miljøstyrelsen indrømmer over for Folketinget: Vi gætter os frem

I et officielt svar til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg (Spm. 1172) indrømmer Miljøstyrelsen direkte, at man reelt ikke ved, hvor meget organisk materiale og øvrige miljøfremmede stoffer der overhovedet når frem til vandløbene fra den enkelte ejendom. Styrelsen udtaler ordret:

> *"Kommunerne har gennem de seneste år gjort en stor indsats for at opdatere oplysningerne i BBR, men der er stadig områder, hvor afløbskoderne er usikre. Opgørelsen af udledning af spildevand fra de enkelte enkelthusstande med eget renseanlæg er forbundet med usikkerhed, fordi der er tale om meget små spildevandsmængder, hvoraf det er vanskeligt at udtage retvisende målinger. [...]*
>
> *Ved udledning til dræn kan der ske retention og udsivning. Det kræver konkret viden om årstidsvariationen i grundvandsstanden samt drænsystemets udformning og længde for at vide, hvor stor en del af spildevandet, der siver ud fra drænene eller omsættes.* ***Dette kendskab findes ikke på enkeltejendomsniveau****. Miljøstyrelsen har derfor generelt forudsat, at der ved ejendomme med udledning til markdræn sker udsivning i sommerhalvåret, og der er derfor foretaget en reduktion på 50 % i de udledte mængder fra de enkelte ejendommes udløb. Oplysninger om udledning til dræn findes i den i BBR-tilknyttede afløbskode. Der indgår således oplysninger om, hvorvidt der udledes til dræn, mens længden af drænet ikke indgår i beregningerne."*

Myndighederne anvender altså et fiktivt "skrivebords-skøn" på 50 % reduktion, fordi de mangler den helt basale, konkrete viden på ejendomsniveau.

Forvaltningens rådgivning strider mod Miljøstyrelsens egne afgørelser

I en officiel, principiel afgørelse vedrørende spredt bebyggelse (J.nr. 2022-91059) slår Miljøstyrelsen fast, at generelle oplandsmodeller *ikke* er tilstrækkelig dokumentation. Styrelsen udtaler ordret:

- *"Der skal være dokumentation for, at spildevandspåvirkning er årsag til, at miljømålet for vandområdet ikke er opfyldt. Det skal være en årsagssammenhæng på stofniveau."*
- *"Kommunen kan meddele en ejendom i spredt bebyggelse påbud om forbedret spildevandsrensning efter en konkret individuel vurdering af, om ejendommens udledning opfylder forudsætningerne i § 35, stk. 1, nr. 1 - 3 i spildevandsbekendtgørelsen."*

Statens egne data: Spildevand udgør under 0,6 % af problemet

Dette grove skøn bliver endnu mere disproportionalt, når man ser på de faktiske årsager til vandløbenes tilstand. I de officielle statslige Vandområdeplaner 2021-2027 efter genbesøget (revideret april 2026) fremgår det sort på hvidt:

1.5

- Side 147: *"Samlet er der ikke opfyldelse af miljømålet på ca. 18.000 km ud af de i alt ca. 18.600 km vandløb, der er omfattet af vandplanlægningen"*.
- Side 154: *"Der er på landsplan ca. 103 km vandløb, der ikke opfylder miljømålet på grund af spildevandsudledninger..."*.

Det er således officielt fastlagt, at det på landsplan **oftere er fysiske forhold (f.eks. spærringer og regulering), og ikke spildevand, der er årsag til den dårlige økologiske tilstand**. Spildevand er kun skyld i problemet i under 0,6 % af de belastede vandløb. Det er et gennemsnit for hele landet, og der kan være lokale forhold, der gør sig gældende på Lolland-Falster.

Men lad os sige at det ikke er 0,6, men 10 pct. Så er det alligevel kun 1 ud af 10 ejendomme, der teoretisk bidrager med iltforbrugende organisk materiale og øvrige miljøfremmede stoffer, hvis det da ellers ikke er nedbrudt inden det når frem til målsat vandområde.

Rent juridisk opstår problemet i spildevandsbekendtgørelsens § 38 stk. 1, nr. 3

> *Der skal være dokumentation for, at det omhandlede nedstrøms liggende vandområde er forurenet af spildevand i et omfang, der gør, at det miljømål for vandområdet, der er fastsat i bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster, ikke er opfyldt.*

Altså, hvis ikke det er spildevand, men i stedet fysiske forhold, der er årsag til manglende målopfyldelse, kan der ikke udstedes påbud.

Overtrædelse af officialprincippet og risiko for erstatningsansvar

Når Guldborgsund Kommune, som er den kompetente myndighed, vælger at udstede påbud baseret på forvaltningens "hovedet på blokken"-forsikringer, bryder I det forvaltningsretlige **officialprincip** (pligten til at oplyse en sag tilstrækkeligt både faktisk og retlig). Man må ikke pålægge borgerne personlige chok-regninger på op mod 130.000 kr. baseret på teoretiske skrivebords-skøn, som staten selv indrømmer ikke passer på ejendomsniveau. Man får jo heller ikke en fartbøde, hvis ikke der er målt en konkret fartgrænse, der er overskredet.

Hvis Guldborgsund Kommune fastholder at udstede påbud på dette ulovlige grundlag - efter vores vurdering - vil Fair Spildevand bistå vores lokale medlemmer med at rejse retssager mod kommunen med krav om fuld erstatning for unødige anlægsudgifter.

Fair Spildevand opfordrer derfor Byrådet til:

1. At suspendere iværksættelsen af påbud jf. tillæg nr. 5, indtil det retlige grundlag er reelt afklaret.
2. At pålægge forvaltningen at bevise den konkrete årsagssammenhæng på **stofniveau** og dokumentere de faktiske drænforhold for hver enkelt ejendom, i stedet for at forlade sig på statens gættemodeller.

Ovenstående er også vedhæftet i en PDF-fil

Under alle omstændigheder forventer vi en tilbagemelding efter førstkommende udvalgsmøde i Teknik-, Natur- & Miljøudvalget.

cc: Kommunaldirektør Henrik Nielsen,
Direktør for bl.a. Teknik & Miljø-- Christian Refstrup
Trine Kristoffersen – Centerchef for Teknik & Miljø (virk.dk)
Påmindelse om Kodex VII til ovenstående
Folketidende v/Kim Møller Pedersen

--
Med venlig hilsen
Fair Spildevand
v/Jørn Rasmussen
http://www.fairspildevand.dk

Manglende lovhjemmel og brud på officialprincippet - tillæg 5.pdf
158K